

Poštovani čitatelji Mljekarskog lista i podlistka Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu!

Vjerujem kako vam je svima već poznata činjenica o ustrojavanju Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (HAPIH-a) kao specijalizirane javne ustanove u području poljoprivrede, hrane i ruralnog razvoja. Djelatnosti HAPIH-a obuhvaćaju sva područja

suvremene poljoprivredne proizvodnje: zaštitu bilja, kvalitetu tla, sjemenarstva i rasadničarstva, vinogradarstva, vinarstva, uljarstva, voćarstva, povrćarstva, stočarstva, kontrole kvalitete stočarskih proizvoda i sigurnosti hrane.

Ovom prigodom svakako želim istaknuti ulazak jednog dijela nekadašnje Hrvatske poljoprivredne agencije (HPA) u našu ustanovu, i to posebice stručnjaka iz područja zootehnike. U aktivnosti iz tog područja najvećim su dijelom uključeni Centar za stočarstvo (Osijek) i Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda (Križevci).

Podlistak u Mljekarskom listu izvrstan je način objavljivanja novih ili analize provedenih aktivnosti HAPIH-a u području primarne proizvodnje mlijeka. Primjerice, tijekom prošlog mjeseca održani su Jesenski međunarodni bjelovarski sajam i 27. državna stočarska izložba. Svakako pritom treba istaknuti izvrsnu kvalitetu rekordnog broja izloženih grla i velik broj mladih izlagača.

HAPIH će u svom radu nastojati promicati komunikaciju, suradnju i pružanje svekolike pomoći uzgajivačima i uzgojnim udruženjima. Najbolji dokaz uspjeha u ostvarivanju navedenog bilo je potpisivanje Ugovora o suradnji sa središnjim savezima uzgajivača, kojima će HAPIH pružati potrebnu stručnu i tehničku podršku, a prema odredbama Zakona o uzgoju domaćih životinja. Potpisivanje ugovora obavljeno je uz nazočnost ministrice poljoprivrede Marije Vučković, i to tijekom održavanja Jesenskoga međunarodnoga bjelovarskog sajma.

HAPIH se tijekom rujna aktivno uključio u održavanje *Svjetskog dana školskog mlijeka*, povodom kojeg smo održali neizostavni Bambino kup na Bundecku.

S osobitim zadovoljstvom pozivamo vas na *XXI. savjetovanje uzgajivača ovaca i koza u Republici Hrvatskoj i XX. izložbu hrvatskih ovčjih i kozjih sireva*, koji će se održati 17. i 18. listopada 2019. godine u Sv. Martinu na Muri u organizaciji Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu i Hrvatskog saveza uzgajivača ovaca i koza.

Gotovo istovremeno, 16 i 17. listopada 2019. godine u Osijeku smo organizatori *3. hrvatske konferencija o procjeni rizika porijeklom iz hrane*, u okviru koje ćemo nacionalno obilježiti i *Svjetski dan hrane 2019. godine*.

Doc.dr.sc. Krunoslav Dugalić

U ovom broju donosimo

3. hrvatska konferencija o procjeni rizika porijeklom iz hrane i Svjetski dan hrane 2019.....	2
Održana 27. državna stočarska izložba	3
21. savjetovanje uzgajivača ovaca i koza u RH i 20. izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva	7
Potpisani ugovori između HAPIH-a i četiri središnja saveza hrvatskih uzgajivača.....	8

3. hrvatska konferencija o procjeni rizika porijeklom iz hrane i Svjetski dan hrane 2019.

3. HRVATSKA KONFERENCIJA O PROCJENI RIZIKA PORIJEKLOM IZ HRANE UZ OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA HRANE 2019. ODRŽAVA SE 16. I 17. LISTOPADA 2019. NA FAKULTETU AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI U OSIJEKU.

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH), pod visokim pokroviteljstvom predsjednice RH Kolinde Grabar-Kitarović te pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede i Ministarstva zdravstva RH, 16. i 17. listopada 2019. na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti u Osijeku organizira 3. hrvatsku konferenciju o procjeni rizika porijeklom iz hrane. Suorganizatori konferencije su Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek i Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Konferencija se odvija uz tehničku podršku Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA-e) i Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO-a). Prva sekcija konferencije bit će posvećena nacionalnom obilježavanju Svjetskog dana hrane 2019., povodom kojeg će se održati Okrugli stol: "Zdrava prehrana - sve veći izazov današnjeg vremena", a raspravu naših priznatih stručnjaka i znanstvenika moderirat će Mislav Togonal. Konferencija okuplja eminentne predavače iz Hrvatske i Europe, a namijenjena je predstavnicima nadležnih tijela, subjekata u poslovanju, organizacijama potrošača, znanstvenoj zajednici te svim dionicima u sustavu sigurnosti hrane iz Hrvatske, ali i regije. Konferencija će se održati na hrvatskom i engleskom jeziku, uz simultano prevođenje.

KOTIZACIJA I PRIJAVA Naknada za sudjelovanje na konferenciji je simbolična, 200 kn + PDV, a uključuje: zbornik sažetaka, radne materijale, osvježjenja tijekom pauza, kao i dva ručka tijekom trajanja konferencije. Studenti su oslobođeni plaćanja kotizacije. Prijaviti se možete putem HAPIH-ove web stranice, najkasnije do 10. listopada 2019.

Program

DAN 1, SRIJEDA, 16. LISTOPADA 2019.

- 09:00 – 10:00 Prijava sudionika
- 10:00 – 10:15 Uvodna riječ doc.dr.sc. Krunoslava Dugalića, ravnatelja HAPIH-a
- 10:15 – 11:00 Pozdravne riječi organizatora, pokrovitelja i visokih uzvanika
- 11:00 – 11:30 Pauza za kavu / Izjave za medije
- 11:30 – 13:00 **OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA HRANE**
Okrugli stol: „Zdrava prehrana – sve veći izazov današnjeg vremena“, Uvodna riječ, Ministarstvo zdravstva RH

SUDIONICI OKRUGLOG STOLA prim. Vera Katalinić-Janković, dr. med., pomoćnica ministra, Ministarstvo zdravstva RH prof. prim. dr. sc. Katarina Dodig Ćurković, dr. med., pročelnica Zavoda za dječju i adolescentnu psihijatriju, KBC Osijek prof.dr.sc. Jasenka Gajdoš Kljusurić, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Zagreb, doc.dr.sc. Silvija Canec-ki-Varžič, dr.med, voditeljica Zavoda za endokrinologiju, KBC Osijek, dr.sc. Darja Sokolić, CSH, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH)

MODERATOR Mislav Togonal

13:00 – 14:30 Ručak

14:30 – 14:45 Uvod u 3. hrvatsku konferenciju o procjeni rizika porijeklom iz hrane, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

14:45 – 16:15 EVALUACIJA PREHRANE KAO TEMELJ PROCJENE RIZIKA

14:45 – 15:00 Multifunkcionalnost podataka o prehrambenim navikama, prof.dr.sc. Daniela Čačić Kenjerić, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

15:00 – 15:15 Strateški plan RH za smanjenje unosa soli, dr.sc. Bojan Jelaković, dr.med., KBC Zagreb

15:15 – 15:30 FoodEx 2 klasifikacija hrane, dr.sc. Sofia Ioannidou, Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA)

15:30 – 15:45 Prirodni dodaci prehrani i potencijalni rizici, izv.prof.dr.sc. Andrijana Rebecić, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

15:45 – 16:15 Rasprava

DAN 2, ČETVRTAK, 17. LISTOPADA 2019.

08:30 – 09:00 Prijava sudionika

09:00 – 10:30 PRIKUPLJANJE I OBRADA PODATAKA

09:00 – 09:20 Državni inspektorat: koje su prednosti objedinjenog sustava kontrole?, mr.sc. Gordan Jerbić, dr. med.vet., Anamarija Crnić, dipl.ing., Državni inspektorat RH

09:20 – 09:35 RIPS (Sustav identifikacije i prioritizacije rizika) – austrijski pristup, dr.sc. Klemens Fuchs, Austrijska agencija za zdravstvo i sigurnost hrane (AGES)

09:35 – 09:50 Sustavi prikupljanja podataka i izvještavanja u EU, dr.sc. Akos Bernard Jozwiak, Nacionalni ured za sigurnost prehrambenog lanca (NEBIH), Mađarska

09:50 – 10:05 IDRisk (Improving Data quality for RISK assessment) – predstavljanje zajedničkog projekta Portugala i Hrvatske, Sidney Tomé, Nacionalni zavod za javno zdravstvo Dr. Ricardo Jorge (INSA), Portugal

10:05 – 10:30 Rasprava

10:30 – 11:00 Pauza za kavu i snack

11:00 – 13:00 PROCJENA RIZIKA: AKTUALNOSTI I TRENDOVI

11:00 – 11:15 Procjena rizika u RASFF sustavu,

Alen Petričević, dr.med.vet., Ministarstvo poljoprivrede RH

11:15 – 11:30 BfR: Rano otkrivanje rizika- izazovi i prilike, dr. Torsten Herold, Savezni institut za procjenu rizika (BfR), Njemačka

11:30 – 11:45 Procjena izloženosti živi iz ribe populacije odraslih u RH, dr.sc. Brígita Hengl, dr.vet.med., CSH, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH)

11:45 – 12:00 Ostaci pesticida u hrani – opasnosti i rizici, dr.sc. Iva Pavlinić-Prokurica, CZB, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH)

12:00 – 12:15 Kontrola i praćenje genetski modifi cira-nih organizama na tržištu Republike Hrvatske,

dr. sc. Renata Hanzer, CSR, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH)

12:15 – 12:30 Znanstveno utemeljena sljedivost hrane dr.sc. Sandra Šikić, Nastavni zavod za javno zdravstvo „An-drija Štampar“

12:30 – 13:00 Rasprava

13:00 – 14:00 KOMUNIKACIJA S POTROŠAČIMA

13:00 – 13:15 Kako komuniciramo s potrošačima putem dodatnih oznaka na proizvodima?, dr.sc. Sanja Kolar-rić-Kravar, Ministarstvo poljoprivrede RH

13:15 – 13:30 Komunikacija o rizicima porijeklom iz hrane – obnovljeni fokus na transparentnosti, angažmanu i suradnji, dr.sc. Barbara Gallani, Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA)

13:30 – 13:45 Rezultati Eurobarometar istraživanja “Sigurnost hrane na području Europske unije”: Gdje smo u odnosu na ostale EU članice?, Sara Mikrut Vunjak, dipl. iur., Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH)

13:45 – 14:00 Rasprava

14:00 – 14:15 ZAKLJUČCI I ZATVARANJE KONFERENCIJE

14:15 Lagani ručak

Održana 27. državna stočarska izložba

JOSIPA PAVIČIĆ, DIPL. ING., Centar za stočarstvo | josipa.pavicic@hapih.hr

U sklopu Jesenskoga međunarodnoga bjelovarskog sajma, u Gudovcu je od 6. do 8. rujna 2019. godine održana 27. državna stočarska izložba. Sajam je svečano otvorila predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar - Kitarović, a osim hrvatskih izlagača predstavili su se i mnogobrojni

izlagači iz susjednih zemalja. Otvorenju su nazočili i drugi visoki uzvanici, poput ministrice poljoprivrede Marije Vučković, gradonačelnika Zagreba Milana Bandića, župana Bjelovarsko-bilogorske županije Damira Bajsa i gradonačelnika Bjelovara Darija Hrebaka. Ravnatelj Hrvatske agencije za

poljoprivredu i hranu doc.dr.sc. Krunoslav Dugalić u pozdravnom je govoru istaknuo kako je HAPIH postala istinski servis cjelokupnom stočarskom sektoru i kako je primjetno veliko zanimanje uzgajivača za poboljšanje kvalitete uzgoja domaćih životinja. Zatim je istaknuo kako će se na 27. državnoj stočarskoj izložbi predstaviti najbolja grla uzgojno valjanih domaćih životinja te promovirati uzgajivači i njihova gospodarstva.

Ovogodišnja izložba okupila je 212 uzgajivača, koji su tijekom tri dana prikazali 543 grla goveda, konja, svinja, ovaca, koza te kljunova izvornih pasmina peradi kao i kolekcije pčela. Izložbu je organizirala i pripremila Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, uz svesrdnu pomoć uzgajivačkih udruga te njihovih središnjih saveza. Predstavljena su grla kako konvencionalnih pasmina, tako i hrvatskih izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, koje su pobudile osobito veliko zanimanje posjetitelja. Treba istaknuti da su prvog dana sajma potpisani Ugovori o provedbi specifičnih tehničkih aktivnosti u upravljanju uzgojnim programom između HAPIH-a i četiri središnja uzgajivačka saveza u RH - Središnjeg saveza hrvatskih uzgajivača simentalškoga goveda (H.U.SIM.-a), Saveza udruga hrvatskih uzgajivača holstein goveda (SUHUH-a), Hrvatskog saveza uzgajivača ovaca i koza (HSUOIK-a), te Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS-a). Ugovore je ispred HAPIH-a potpisao ravnatelj HAPIH-a doc.dr.sc. Krunoslav Dugalić, dok su u ime središnjih saveza uzgajivača ugovore potpisali njihovi predsjednici - Branko Kolak (SUHUH), Damir Horvatić (H.U.SIM.), Goran Jančo (SUS) i Nevenka Gadanec (HSUOK).

Izložba goveda

Izložba goveda organizirana je u suradnji sa Središnjim savezom hrvatskih uzgajivača simentalškoga goveda (H.U.SIM.-om) i Savezom udruga hrvatskih uzgajivača holstein goveda (SUHUH-om). Prvog dana održan je Bambino kup, u kojem su prvo najmlađi uzgajivači u dobi od 3 do 8 godina prikazali svoju telad, na opće veselje posjetitelja, dok su oni malo stariji (u dobi od 9 do 15 godina) pokazali umijeće vođenja teladi. Svi sudionici Bambino kupa bogato su nagrađeni poklonima brojnih sponzora, medaljama Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, ali i pljeskom

mnogobrojne publike. U revijalnom dijelu izložbe prikazane su hrvatske izvorne i ugrožene pasmine (istarsko govedo, slavonsko-srijemski podolac i buša). Od mesnih pasmina predstavljena su grla pasmina Blonde d' Aquitaine, tovena simentalška, Limousin, angus (crveni i crni tip), Charolais i Salers. Osim toga, održano je i 2. natjecanje mladih ocjenjivača goveda, u kojem su sudjelovali učenici Srednje gospodarske škole iz Križevaca te studenti Agronomskog fakulteta iz Zagreba, Fakulteta Agrobiotehničkih znanosti iz Osijeka te Visokoga gospodarskog učilišta Križevci, koji su ujedno bili i pobjednici natjecanja. Posjetitelji su također mogli vidjeti i mladog bika iz genomske selekcije te dvije progene grupe kćeri genomski testiranih bikova Mozilla HB 8511 i Hevin BB 8523.

U subotu, 7. rujna, najprije su održana stručna predavanja o aktivnostima HAPIH-a te o primjeni rezultata stručnih aktivnosti u govedarstvu. Zatim je održana holstein izložba, na kojoj je u tri kolekcije prikazano 15 grla. Glavni sudac bio je Nikolas Sauter iz Njemačke.

PRVONAGRAĐENA SU GRLA PREMA KOLEKCIJAMA:

steone junice - HR 0201075168, Žitar d.o.o. (Kapelna); *mlade krave s jednim teljenjem* - HR 8200626213, Lactis d.o.o. (Budovci); *krave s dva i više teljenja* - HR 3200768798, Žitar d.o.o. (Kapelna). Šampionkom je proglašena *krava VIKI HR 7200682135 uzgajivača Mirka Bačanića iz Rumenjaka*.

U nedjelju, 8. Rujna, održana je simentalške izložba. U revijalnom dijelu predstavljene su familije krava po kravi Nini HR 4101011512 uzgajivačice Dušanke Rajaković iz Predavca i po kravi Dari HR 5101076178 uzgajivača Stjepana Latinovića iz Cugovca, te kolekcija dugovječnih krava istog uzgajivača. U natjecateljskom dijelu prikazano je 38 grla simentalške pasmine u šest kolekcija. Glavni sudac bio je također Nikolas Sauter iz Njemačke.

PRVONAGRAĐENA SU GRLA PREMA KOLEKCIJAMA:

mlade steone junice - Jadra HR 6201055036, Nikola Mihajlić (Brezovljani); *starije steone junice* - Nana HR 5200973420, Stjepan Latinović (Cugovec); *mlade krave s jednim teljenjem* - Lolly HR 3200848751, Tomislav Bukal (Praščevac); *krave s dva teljenja* - Đenka HR 9200778456, Ivan Imbrišić (Kozarevac), *krave s tri i četiri teljenja* - Nina HR 9200074082, Dušanka Rajaković (Predavac); *krave s pet teljenja* - Duda HR 7101883897, Stjepan Latinović (Cugovec). Šampionkom je proglašena krava Nina HR 4101011512 uzgajivačice Dušanke Rajaković iz Predavca.

Izložba konja

Izložba konja održana je u organizaciji HAPIH-a i suorganizaciji Središnjeg saveza udruga uzgajivača hrvatskog hladnokrvnjaka, Središnjeg saveza uzgajivača konja hrvatski posavac i hrvatske udruge uzgajivača gidran pasmine konja. Ocijenjene su četiri pasmine konja (lipicanac, hrvatski hladnokrvnjak, hrvatski posavac i gidran) u 15 kolekcija. U revijalnom dijelu prikazane su dvije kolekcije magaraca, i to primorsko-dinarski magarci i istarski magarci, te jedna kolekcija ponija. U izložbenom dijelu sudjelovala su 82 grla konja u četiri pasmine, od čega su tri izvorne i zaštićene pasmine (hrvatski hladnokrvnjak kao najbrojnija pasmina u RH, zatim hrvatski posavac te lipicanci). Osim izvornih i zaštićenih pasmina konja, kao četvrta pasmina u izložbenom dijelu sudjelovala je pasmina gidran.

Povjerenstvo za ocjenu konja lipicanske pasmine činili su Domagoj Tadić, dipl.ing., dr. sc. Nidal Korabi i prof.dr.sc. Ante Ivanković. Povjerenstvo za ocjenu konja pasmine hrvatski hladnokrvnjak činili su Mirko Majsec, Siniša Tečec i Mijat Jovanović. Povjerenstvo za ocjenu konja pasmine hrvatski posavac činili su prof. dr. sc. Ante Ivanković, Ivan Šubek, dr.vet.med., i Goran Pelc, dr.vet.med., te Hrvoje Grabić. Povjerenstvo za ocjenu konja gidran pasmine činili su prof. dr. sc. Ante Ivanković, izv. prof. dr. sc. Jelena Ramljak, dr. sc. Nidal Korabi i Domagoj Tadić, dipl. ing.

PRVONAGRAĐENA SU GRILA PREMA KOLEKCIJAMA:

Lipicanska pasmina: *kolekcija pastuha* - 538 NEAPOLITANO GAETANA XVIII-4, Tihomir Salarić, Potok; *kolekcija starijih kobila* - 159 SANTA XLIV, Ilija Blažević, Komletinci; *kolekcija mladih kobila* - 667 ZENTA XVII, Slavko Marošević, Tisovac. Šampionsko grlo lipicanske pasmine je 371 FAVORY MIMA XIX-1, Državna ergela Đakovo i Lipik, Đakovo.

Hrvatski hladnokrvnjak: *kolekcija mladih pastuha* - 80 VIHOR, Šanjek d.o.o., Hraščina; *kolekcija starih pastuha* - 1326 CVIJETAN-L28, Vjekosav Posarić, Voloder; *kolekcija kobila* - 916 BRENA-HH31, Ivan Žban, Mala Pisanica; *kolekcija kobila sa ždrebadi* - 267 GRETA-HH563, Miško Šklempa, Donja Gračenica; *kolekcija omica* - 647 MACA-HH399, Suzana Valčićak, Gaj; Šampionsko grlo - 938 MRKA-HH91, Marija Šklempa, Donja Gračenica.

Hrvatski posavac: *kolekcija pastuha* - XV-3 MIŠKO 460, Alen Sedlaček, Treglava; *kolekcija kobila sa ždrebadi* - VRANKA, Ivica Suknaić, Klisa; *kolekcija kobila bez ždrebadi*

- MAZA, Nena Mlinar, Dautan; *kolekcija omica* - PUTA 680, Antun Kokorić, Hrvatska Dubica. Šampionsko grlo - MILA, Igor Hrastović, Donja Gračenica

Gidran: *kolekcija pastuha* - GIDRAN-38 (JOZÓ), Betina Mužina, Koprivnica; *kolekcija starijih kobila* - SIGLAVY BAGDADY GIDRAN-18 (ILLEM), Marijan Ralica, Puričani; *kolekcija mladih kobila* - 36 GIDRAN-1 (LANA), Danijel Tomašinec, Ravneš; *kolekcija omica* - 49 GIDRAN-6 (ORIX), Đuro Kličko, Zvijerci. Šampionsko grlo Gidran pasmine - SIGLAVY BAGDADY GIDRAN - 10 (Igllice), Marijan Ralica, Puričani.

Izložba svinja

U suradnji Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja RH (SUS-a) i lokalnih udruga uzgajivača svinja organizirana je izložba svinja. Izložena su 44 grla u šest pasmina: landras, veliki jorkšir, pietren, durok, crna slavonska i banijska šara. Sve kolekcije svinja, osim grla u prikazu, nastupile su u ocjenjivačkom dijelu izložbe. U prikazu su izložene nazimice pasmine veliki jorkšir uzgajivačice Marice Šašo iz Petrovca kod Siska, koja je prvi put sudjelovala na ovoj izložbi. Također, u prikazu su sudjelovale i nazimice autohtone pasmine banijska šara uzgajivača Alena Čačića iz Petrinje, koji je izlagao svoja grla četvrtu godinu za redom. Povjerenstvo za ocjenu činili su Milomir Uzelac, ing., Željko Mahnet, dipl.ing., Vedran Klišanić, dipl.ing., prof.dr.sc. Zoran Luković, doc.dr.sc. Sven Menčik i doc.dr.sc. Vladimir Margeta.

PRVONAGRAĐENA SU GRILA PREMA KOLEKCIJAMA: *nerastovi pasmine landras* - PB 664/16, uzgajivač Matija Jurišanec,

Lijeva Luka, Sisak; *nazimice pasmine landras* - Ivica Kos, Finčevac, Križevci; *nerastovi terminalnih pasmina* - Matija Jurišanec, Lijeva Luka, Sisak; *nerastovi crne slavonske* - PB 738/7, uzgajivač Nedjeljko Žigić, Tomašanci, Đakovo. Šampionsko grlo - *nerast pasmine landras PB 3108/27*, uzgajivač Mario Biškup, Predavac.

Izložba ovaca i koza

U ovčarskom dijelu predstavljeno je devet pasmina ovaca. Hrvatske izvorne pasmine bile su zastupljene dvjema kolekcijama (istarskom i ličkom pramenkom), dok je od inozemnih pasmina prikazano njih sedam - istočnofrizijska, romanovska, solčavskojezerska, travnička pramenka, Suffolk, Ile de France, a najzastupljenija inozemna pasmina bila je Merinolandschaf sa 16 grla, koja su činila posebnu ocjenjivačku kategoriju. U kozarskom dijelu izložbe predstavljene su tri pasmine koza. Izložene su dvije kolekcije jarica mliječne pasmine alpine i jedna kolekcija sanske pasmine. Prikazana je i kolekcija koza mesne pasmine - burške koze. Izložena grla ocjenjivalo je stručno povjerenstvo koje su činili Darko Jurković, dipl. ing. agr. (HAPIH), prof. dr. Boro Mioč s Agronomskog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. Velimir Sušić s Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, te ispred Ministarstva poljoprivrede Tatjana Sinković, dipl. ing. Agr., i Danijel Mulc, dipl. ing. agr. U ovčarskom dijelu izložbe grla su prilikom ocjenjivanja podijeljena u dvije kategorije - pasmina Merinolandschaf (hrvatski uzgoj) i ostale pasmine (hrvatski uzgoj). Grla izložena u kozarskom dijelu izložbe ocjenjivana su kao jedinstvena skupina. Unutar svake izložbene kategorije birana su tri najbolja muška grla i tri najbolje ocijenjene kolekcije ženskih grla, te šampionsko grlo.

PRVONAGRAĐENA SU GRLA PREMA KOLEKCIJAMA:

Ovčarstvo: *muška rasplodna grla* - ovan Ile de France pasmine, HR 431311947, uzgajivač Mladen Matika; *ženska rasplodna grla* - ovca istočnofrizijska pasmina, uzgajivač Jure Golek; *muška rasplodna grla Merinolandschaf (hrvatski uzgoj)* - HR 531238968, uzgajivač Mladen Matika; *ženska rasplodna grla Merinolandschaf (hrvatski uzgoj)* - kolekcija uzgajivača Predraga Uzelca. *Šampionsko grlo* - ovan

pasmine travnička pramenka, HR 431600614, uzgajivač: Ivo Pranješ.

Kozarstvo: *muška rasplodna grla* - alpina pasmina, HR 540148732, uzgajivačica Suzana Oblaković; *ženska rasplodna grla* - sanska pasmina, uzgajivač Darko Ornik.

Izložba peradi

Odabir kljunova za izložbu obavili su djelatnici HAPIH-a u suradnji s uzgojnim udruženjem. U ocjenjivačkom dijelu izloženo je 17 kolekcija zagorskog purana i 24 kolekcije kokoši hrvatica, a u prikazu kolekcije dravske guske i križevačke kukmaste kokoši. Izložene kolekcije ocijenilo je Povjerenstvo za ocjenu peradi u sastavu Rosana Bregović, struč. spec.ing.agr., izv.prof.dr.sc. Zlata Kralik, prof.dr.sc. Zlatko Janječić, doc.dr.sc. Dalibor Bedeković i Gordana Duvnjak, dipl.ing.

PRVONAGRAĐENA SU GRLA PREMA KOLEKCIJAMA:

Zagorski puran - brončani soj: uzgajivačica Ružica Lovrečić, Nova Ves Petrijanečka; *Zagorski puran - crni soj*: uzgajivač Manuel Kralj, Jarki; *Zagorski puran - sivi soj*: uzgajivač Dragutin Slivonja, Slivonja Jarek; *Zagorski puran - svijetli soj*: uzgajivač Mario Rožić, Nedeljanec; *Kokoš hrvatica - crveni soj*: uzgajivač Marijo Ožanić, Ogulin; *Kokoš hrvatica - jarebičasto-zlatni soj*: uzgajivač Zlatko Herceg, Sračinec; *Kokoš hrvatica - crno-zlatni soj*: uzgajivač Zlatko Herceg, Sračinec; *Kokoš hrvatica - crni soj*: uzgajivač Marijo Ožanić, Ogulin.

21. savjetovanje uzgajivača ovaca i koza u RH 20. izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva

17. i 18. listopada 2019. | Sv. Martin na Muri

Ciljevi savjetovanja i izložbe sireva

Cilj savjetovanja je putem predavanja i razgovora s našim vodećim stručnjacima ponuditi uzgajivačima mogućnost za stjecanjem novih saznanja iz područja provedbe uzgojno selekcijskih programa, preventivne i zdravstvene zaštite ovaca i koza, tehnologije proizvodnje i prerade ovčjeg i kozjeg mlijeka, hranidbe, držanja i njege ovaca i koza itd. Najveći dio predavanja održat će stručnjaci sa Agronomskog i Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

S istim ciljem, unaprjeđivanje proizvodnje, već dvadesetu godinu za redom organiziramo i izložbu sireva s ocjenjivanjem istih od strane stručnog povjerenstva sastavljenog od stručnjaka za siraštvo s Agronomskog fakulteta iz Zagreba i iz Republike Slovenije. Osim unaprjeđivanja kvalitete, odnosno ukazivanja na nedostatke u proizvodnji, cilj izložbe sireva je i predstavljanje široj javnosti sve većeg broja vrijednih i kvalitetnih proizvoda od ovčjeg i kozjeg mlijeka.

Program savjetovanja i izložbe sireva

DAN 1, ČETVRTAK, 17. LISTOPADA 2019.

09:00	Registracija sudionika
10:30 – 11:00	Pozdravna riječ i svečano otvaranje
11:00 – 11:30	Prof. dr. sc. Samir Kalit: Rezultati i dojmovi ocjenjivanja sireva i dodjela priznanja proizvođačima nagrađenih sireva
11:30 – 12:45	Razgledavanje i degustacija izloženih sireva
12:45 – 14:00	Ručak
14:00 – 14:30	Doc. dr. sc. Zdravko Barać, pomoćnik ministrice poljoprivrede: Aktualno stanje u ovčarstvu i kozarstvu te mjere Ministarstva poljoprivrede u sektoru ovčarske i kozarske proizvodnje
14:30 – 15:00	Doc. dr. sc. Ivana Rukavina: Aktivnosti Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu
15:00 – 15:15	Darko Jurković, dipl.ing.agr.: Provedba stručnih aktivnosti u ovčarstvu i kozarstvu
15:15 – 15:30	Rasprava
15:30 – 16:00	ing. Peter Gorozdi: Stanje uzgoja ovaca i koza u Slovačkoj
16:00 – 16:30	Prof. dr. sc. Zoran Grgić i sur.: Položaj i izgledi RH u budućnost EU ovčarstva i kozarstva
16:30 – 16:50	Rasprava i pauza
16:50 – 17:20	Prof. dr. sc. Boro Mioč i sur.: Dobrobit u uzgoju koza i preporuke za poboljšanje proizvodnje
17:20 – 17:50	Prof. dr. sc. Velimir Sušić i sur.: Dva janjenja po ovcu godišnje - mogućnosti, uvjeti, izazovi
17:50 – 18:00	Rasprava
18:00 – 18:30	Prof. dr. sc. Zvonko Antunović i sur.: Primjena metaboličkog profila u procjeni hranidbenog statusa ovaca
18:30 – 18:50	Predstavljanje knjige „Uzgoj i selekcija ovaca i koza“
18:50 – 19:00	Rasprava
19:00	Godišnja skupština Hrvatskog saveza uzgajivača ovaca i koza
20:30	Svečana večera i dodjela zahvalnica sponzorima

DAN 2, PETAK, 18. LISTOPADA 2019.

09:00 – 09:30	Prof. dr. sc. Josip Leto: Radovi na travnjacima poslije zime
09:30 – 10:00	Izv. prof. dr. sc. Goran Kiš: Utjecaj hranidbe na kvalitetu mlijeka ovaca i koza
10:00 – 10:30	Prof. dr. sc. Samir Kalit, doc.dr.sc.Milna Tudor Kalit: Je li cijena sira s manom manja od ulaganja u preradu?
10:30 – 10:40	Rasprava
10:40 – 11:10	Dr. sc. Branko Šoštarčić - "Prvi sat"
11:10 – 11:40	Izv. prof. dr. sc. Antun Kostelić: Rizici za zdravlje visoko proizvodnih pasmina ovaca i koza
11:40 – 12:15	Rasprava i odmor
12:15 – 12:45	Prof. dr. sc. Albert Marinculić: Kako "preživjeti" otpornost parazita na lijekove?
12:45	Rasprava i zatvaranje savjetovanja

2019.

Uvjeti smještaja tijekom trajanja savjetovanja

A) Sudionici koji će prisustvovati savjetovanju koristeći smještaj u hotelu

Za sve sudionike koji žele prisustvovati Savjetovanju koristeći smještaj u hotelu „Spa Golfer“ ili u „Apartmanima Regina“ organizatori su osigurali smještaj u **jednokrevetnim i dvokrevetnim sobama**. Cijena smještaja za vrijeme trajanja Savjetovanja je na bazi **punog pansiona** (ručak, svečana večera, noćenje, doručak).

Sudionici Savjetovanja koji koriste hotelski smještaj svoje troškove plaćaju sami na recepciji hotela: gotovinom i svim vrstama kartica.

B) Sudionici koji će prisustvovati savjetovanju bez korištenja smještaja u hotelu

Za sve sudionike koji neće koristiti smještaj, uvjeti sudjelovanja navedeni su u idućem poglavlju - „Kotizacija“.

Kotizacija

U kotizaciju su uračunati troškovi kao što su izrada pisanih materijala sa svih predavanja na Savjetovanju, priprema predavanja i svi ostali troškovi proizašli iz pripreme predavanja. Kotizaciju plaćaju svi sudionici bez obzira na uvjete smještaja, te se uplaćuje na dan registracije sudionika Savjetovanja (17. 10. 2019.). Ukoliko posjetitelji koji neće koristiti smještaj u hotelu žele prisustvovati svečanoj večeri prijavljuju se prilikom plaćanja kotizacije te se kotizacija sukladno tome povećava.

Smještaj	Cijena po osobi/danu Spa golfer hotel	Cijena po osobi/danu Apartmani Regina
Dvokrevetna soba na bazi punog pansiona	499,00 kn	409,00 kn
Jednokrevetna soba na bazi punog pansiona	629,00 kn	539,00 kn

Kotizacija i svečana večera	Cijena
Kotizacija po sudioniku	150,00 kn
Kotizacija za bračne parove	200,00 kn
Svečana večera	150,00 kn
Kotizacija + svečana večera (po sudioniku)	300,00 kn

Kako doći u toplice Sveti Martin?

Izvorska 3, 40313 Sveti Martin na Muri

Terme Sveti Martin su jedinstvena destinacija u kontinentalnoj Hrvatskoj za opuštanje i wellness, sport i aktivni odmor, kongres i team building, uz vrhunski gurmanski doživljaj i prekrasnu prirodu. Nalazi se u zaštićenoj prirodi gornjeg Medimurja, a opet u blizini urbanih sredina, zanimljivih događanja, festivala i znamenitosti.

Centar Resorta čini kompleks zatvorenih bazena sa termalnom vodom, ljetni aquapark, wellness centar i gastronomski punktovi. Novi golf teren sa 9 rupa i grijanim greenovima od umjetne trave je, kao takav, među prvima u Europi koji zbog smanjene upotrebe pesticida osigurava očuvanje prirode, a omogućava igranje golfa tijekom cijele godine!

Pored smještajne ponude Apartmana Regina sa 120 apartmana, od 2009. godine Resort uključuje smještaj u Hotelu sa četiri zvjezdice, „Spa Golfer“, kapaciteta 320 kreveta (151 moderno opremljena soba i 6 suite-a). U sklopu hotela nalazi se luksuzni wellness centar na 1.800 kvadrata koji uz holističke programe, individualni pristup te modernu opremu pruža jedinstvo duha i tijela. Educirano i ljubazno osoblje završni je dodir kojim jedinstveni wellness centar postaje čaroban izvor ljepote i užitka.

Upiti i informacije

Za sve dodatne obavijesti ili pitanja zainteresirani se mogu obratiti na broj telefona Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu tel: 031 742 129, fax: 031742127, mob: 099 317 52 71, e-mail: davor.malic@hapih.hr

Potpisani ugovori između HAPIH-a i četiri središnja saveza hrvatskih uzgajivača

DR. SC. DRAGAN SOLIĆ, Ured ravnatelja | drago.solic@hapih.hr

Hrvatska agencija za poljoprivredu hranu (HAPIH) tijekom 27. jesenskoga međunarodnoga bjelovarskog sajma upriličila je u prostorima Velike sajsamske dvorane *Svečano potpisivanje Ugovora o provedbi specifičnih tehničkih aktivnosti u upravljanju uzgojnim programom, i to sa četiri središnja saveza uzgajivača Republike Hrvatske*. Ugovore s HAPIH-om potpisali su predstavnici Središnjeg saveza hrvatskih uzgajivača simentalskoga goveda (H.U.SIM.-a), Saveza udruga hrvatskih uzgajivača holstein goveda (SUHUH-a), Hrvatskog saveza uzgajivača ovaca i koza (HSUOK-a) i Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS-a).

Europska je unija kroz zakonodavni okvir propisala obvezujuća pravila za provedbu poslova vezanih za uzgoj domaćih životinja, pri čemu se organizacije uzgajivača stavljaju u primarni položaj. Republika Hrvatska je tijekom uskladbe s ovim zakonodavstvom donijela *Zakon o uzgoju domaćih životinja*, kojim je omogućena institucionalna suradnja stručnih institucija i uzgajivačkih saveza u onim segmentima u kojim savezi nisu tehnički i stručno dovoljno autonomni.

Ministrica poljoprivrede Marija Vučković, koja je uveličala svečani čin potpisivanja, istaknula je kako su glavni

čimbenici europskog uzgoja domaćih životinja uzgajivači i uzgajivački savezi kao zadani organizacijski oblik. Zbog složenih povijesnih okolnosti, naši uzgajivački savezi, a posebice oni koji su izloženi vrlo visokim troškovima provedbe propisanih aktivnosti, nemaju materijalne i kadrovske potencijale za njihovu provedbu. Upravo stoga, Ministarstvo poljoprivrede odlučilo je u punoj mjeri aktivirati *tzv. institut treće strane* i na taj način znatno pomoći uzgajivačima, odnosno omogućiti im korištenje usluga agronomske i veterinarske struke u postupku uzgoja domaćih životinja.

Ravnatelj HAPIH-a doc.dr.sc. Krunoslav Dugalić zahvalio je savezima što su Hrvatsku agenciju za poljoprivredu i hranu odabrali kao treću stranu i tako joj dali povjerenje i potvrdili kako su prepoznali najviše međunarodne standarde koje HAPIH primjenjuje u svom svakodnevnom radu.

Punopravno članstvo HAPIH-a u ICAR-u, Međunarodnoj organizaciji za kontrolu proizvodnosti koja predstavlja apsolutni autoritet u kontroli proizvodnosti na globalnoj razini, kao i ostvareno pravo na njihov Certifikat kvalitete, samo su neki od dokaza da HAPIH ide ukorak s najboljim europskim i svjetskim praksama.

